

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Α' ΑΘΗΝΩΝ

18 Φεβρουαρίου 2021

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς:

Τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, κ. Κωστή Χατζηδάκη

Τον Υπουργό Υγείας, κ. Βασίλειο Κικίλια

Θέμα: «Ζοφερό το τοπίο της Ψυχικής Υγείας- Ενίσχυση των δομών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Ψυχικής Υγείας »

Κύριε Υπουργέ,

Σύμφωνα με το από 18.1.2021 δελτίο τύπου του Δικτύου Αλληλεγγύης Κοινωνικών Ιατρείων, οι διαρκείς περικοπές στις δημόσιες δαπάνες για την Ψυχική Υγεία, με βάση τις νεοφιλελεύθερες συνταγές, η άγρια λιτότητα των μνημονίων, που καλά κρατεί, η υποστελέχωση όλων των δομών ψυχικής υγείας έχουν κάνει εφιαλτική την ήδη άθλια κατάσταση στον ψυχιατρικό χώρο, τόσο στα ψυχιατρεία, όσο και στις εξωνοσοκομειακές δομές. Η απουσία δομών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Ψυχικής Υγείας (κέντρων ψυχικής υγείας, κινητών μονάδων, συμβουλευτικών σταθμών, υπηρεσιών πρόληψης κλπ.) και δομών και υπηρεσιών επαγγελματικής αποκατάστασης και κοινωνικής επανένταξης, που να καλύπτουν τις τεράστιες ανάγκες. κάνουν ζοφερό το τοπίο της Ψυχικής Υγείας και πιο έντονες τις τάσεις οπισθοδρόμησης στη βαρβαρότητα. Προκύπτει συνεπώς αδήριτη ανάγκη ενίσχυσης των σχετικών δομών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Ψυχικής Υγείας και των Κοινωνικών Ιατρείων δεδομένης της εξέχουσας συμβολής τους στην δωρεάν παροχή ψυχικής φροντίδας σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες στις οποίες ο κίνδυνος εμφάνισης ψυχοπαθολογικών διαταραχών είναι αυξημένος, ενώ αναγκαία καθίσταται και η ενίσχυση των δομών και υπηρεσιών επαγγελματικής αποκατάστασης και κοινωνικής επανένταξης. Το δελτίο τύπου έχει ως εξής:

«Ψυχική Υγεία και κοινωνικά κινήματα

ΓΙΑ ΜΙΑ ΟΛΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΧΕΙΡΑΦΕΤΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Το ψυχιατρικό σύστημα σήμερα βρίσκεται σε βαθιά κρίση. Αναχρονιστικό, νοσοκομειοκεντρικό, ιατροκεντρικό, στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα, με ασυλιακή κουλτούρα και πρακτική, δεμένο στο άρμα των φαρμακευτικών εταιρειών, καταδικάζει όσους πάσχουν ψυχικά στον στιγματισμό, τις απαξιοτικές για την ανθρώπινη υπόσταση συνθήκες ζωής, τον κοινωνικό αποκλεισμό.

Στην ίδια βαθιά κρίση βρίσκεται και η κυρίαρχη, η Ακαδημαϊκή Ψυχιατρική, που λειτουργεί με τη λογική του βιολογικού αναγωγισμού, εξαντλώντας την θεραπευτική φαρέτρα της στα ψυχοφάρμακα και την καταστολή .

Έκφραση αυτής της κρίσης αποτελεί και το φαινόμενο της ψυχιατρικοποίησης, της αναγωγής, δηλαδή, κοινωνικών φαινομένων και συμπεριφορών σε ψυχικές διαταραχές, φαινόμενο που έχει πάρει τεράστιες διαστάσεις στην εποχή μας, ενώ την ίδια στιγμή, η ανοχή της κοινωνίας απέναντι στο διαφορετικό μειώνεται τρομακτικά. Όσοι ξεφεύγουν από τις νόρμες του συστήματος, οι μη-κανονικοί, κατά τον Φουκώ, οι ψυχικά πάσχοντες, οι φυλακισμένοι, οι άστεγοι, οι τοξικομανείς, οι πρόσφυγες, οι μετανάστες, τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα, στιγματίζονται, περιθωριοποιούνται και εξωθούνται στο χώρο του κοινωνικού αποκλεισμού.

Οι συνθήκες, που έχουν δημιουργηθεί στην περίοδο της πανδημίας, ο διαρκής φόβος απέναντι στον Άλλο και την πιθανότητα μετάδοσης του ιού, το φάσμα του θανάτου, ο φόβος για το απρόβλεπτο, που μπορεί να ανατρέψει κάθε στιγμή τους όρους της ζωής, η κοινωνική απομόνωση, το διαρκές στρές, οι επιπτώσεις της ανεργίας και της επισφάλειας, η φτώχεια και ο ασφυκτικός περιορισμός της ελευθερίας δημιουργούν στα πιο ευάλωτα άτομα τον κίνδυνο εμφάνισης ψυχοπαθολογικών καταστάσεων.

Γι' αυτό έχουν αποκτήσει σήμερα τόσο μεγάλες διαστάσεις οι αγχώδεις εκδηλώσεις, οι κρίσεις πανικού, οι καταθλίψεις, οι ιδεοψυχαναγκαστικές διαταραχές, οι αυτοκτονίες, οι εξαρτήσεις όλων των τύπων

Στο μεταξύ, ο αναγκαστικός εγκλεισμός στο σπίτι, λόγω της καραντίνας, έχει δημιουργήσει όλους τους όρους για την αύξηση της ενδοοικογενειακής βίας, της παιδικής κακοποίησης, των εγκλημάτων κατά ΛΟΑΤΚΙ ατόμων.

Η κοινωνική αναλγησία αποτυπώνεται και στην κατάσταση που βιώνουν τα άτομα, που πάσχουν ψυχικά και νοσηλεύονται σε ψυχιατρικά νοσοκομεία και ψυχιατρικούς τομείς γενικών νοσοκομείων. Η συνθήκη του lockdown επιδείνωσε δραματικά τους όρους της θεραπείας τους. Η στέρηση επισκεπτηρίου και αδειών, οι μεγάλες δόσεις ψυχοφαρμάκων, οι μηχανικές καθηλώσεις, οι μόνιμα κλειδωμένες πόρτες, η διακοπή κάθε θεραπευτικής δραστηριότητας με ψυχοθεραπευτικό χαρακτήρα έχουν κάνει πολύ δύσκολη τη ζωή των ασθενών, αλλά και τους όρους εργασίας του προσωπικού.

Οι διαρκείς περικοπές στις δημόσιες δαπάνες για την Ψυχική Υγεία, με βάση τις νεοφιλελεύθερες συνταγές, η άγρια λιτότητα των μνημονίων, που καλά κρατεί, η υποστελέχωση όλων των δομών ψυχικής υγείας έχουν κάνει εφιαλτική την ήδη άθλια κατάσταση στον ψυχιατρικό χώρο, τόσο στα ψυχιατρεία, όσο και στις εξωνοσοκομειακές δομές.

Το εγχείρημα της Ψυχιατρικής Μεταρρύθμισης, που άρχισε πριν 40 χρόνια, μετά το σκάνδαλο της Λέρου, έχει αποτύχει. Οι περισσότερες εξωνοσοκομειακές δομές, κυρίως ξενώνες και οικοτροφεία, δόθηκαν σε ΜΚΟ, οδηγώντας σε μια ιδιότυπη ιδιωτικοποίηση το δημόσιο σύστημα ψυχικής υγείας, ενώ μέσα στα ψυχιατρεία αναπαράγεται η χρονιότητα και η εγκατάλειψη.

Η απουσία δομών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Ψυχικής Υγείας (κέντρων ψυχικής υγείας κινητών μονάδων, συμβουλευτικών σταθμών, υπηρεσιών πρόληψης κλπ.), αλλά και δομών και υπηρεσιών επαγγελματικής αποκατάστασης και κοινωνικής επανένταξης, που να καλύπτουν τις τεράστιες ανάγκες, που υπάρχουν και διαρκώς αυξάνονται, κάνουν ζοφερό το τοπίο της Ψυχικής Υγείας, κάνοντας όλο και πιο έντονες τις τάσεις οπισθοδρόμησης στη βαρβαρότητα.

Η Ακαδημαϊκή Ψυχιατρική και οι φαρμακευτικές εταιρείες έχουν επιβάλει στον ψυχιατρικό χώρο έναν άκρατο βιολογισμό, που προβάλλει τις θεωρίες για την κληρονομικότητα και τις εγκεφαλικές βλάβες, συντηρώντας και αναπαράγοντας το στερεότυπο της ταύτισης της ψυχικής πάθησης με την χρονιότητα, το ανίατο και την επικινδυνότητα, για να προωθήσει, τελικά, ως πιο αποτελεσματική θεραπεία τα ψυχοφάρμακα, όλο και νεότερης γενιάς, όλο και πιο ακριβά.

ΓΙΑ ΠΟΙΑ ΨΥΧΙΚΗ ΥΓΕΙΑ ΠΑΛΕΥΟΥΜΕ

Η φιλοσοφία των Κοινωνικών Ιατρείων

Το διακόβευμα σήμερα είναι η μάχη για την ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΨΥΧΙΚΗ ΥΓΕΙΑ ως ΔΗΜΟΣΙΟ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΑΓΑΘΟ

Το έργο των Κοινωνικών Ιατρείων στηρίζεται σε μια ολιστική και χειραφετητική προσέγγιση της Ψυχικής Υγείας του ανθρώπου μέσα στο κοινωνικό και το οικογενειακό του περιβάλλον.

Η ψυχική υγεία καθενός ανάγεται στη διαρκή, εσωτερική δυνατότητα του ανθρώπινου ψυχισμού να επεξεργάζεται, να ανανοηματοδοτεί και να υπερβαίνει διαλεκτικά τα εμπόδια, τις κρίσεις, τα τραύματα της ζωής, δίνοντας διαρκώς νέες απαντήσεις στα ερωτήματα και τις προκλήσεις που συναντά στο δρόμο του. Και αυτό μπορεί να γίνει μόνο συλλογικά, μέσα από τη δημιουργία κοινωνικών δεσμών, δεσμών φροντίδας,

κατανόησης, συμπόνιας, αγάπης, αλληλεγγύης, αγώνα ενάντια στην εξατομίκευση, την αποξένωση, την παραίτηση. Ενάντια, τελικά στις δυνάμεις και τους μηχανισμούς της βιοεξουσίας.

Τα Κοινωνικά Ιατρεία και Φαρμακεία Αλληλεγγύης υποδέχονται και προσφέρουν φροντίδα σε πρωτοβάθμιο επίπεδο , δωρεάν και σε όλους, χωρίς διακρίσεις και αποκλεισμούς.

Η φροντίδα παρέχεται από την ομάδα υγείας, στην οποία συμμετέχουν όσοι παρέχουν έργο στον τομέα της θεραπείας. Η ομάδα συντονίζει τις δράσεις της ,μετά από διάλογο για κάθε περίπτωση ξεχωριστά, και παρεμβαίνει σε όλα τα επίπεδα που χρειάζεται.

Ο πιο σημαντικός ιαματικός παράγοντας είναι η θεραπευτική σχέση, που οικοδομείται ανάμεσα σε δύο πρόσωπα, αυτό που ζητά και αυτό που δέχεται φροντίδα. Πρόκειται για μια βαθειά ανθρώπινη σχέση, που γίνεται η βάση της θεραπευτικής διαδικασίας, η οποία οδηγεί στην υπέρβαση των ψυχολογικών δυσκολιών- πέρα από διαγνωστικές κατηγοριοποιήσεις- , μέσα από αλλαγές , που πραγματοποιούνται σε διάφορα επίπεδα και αφορούν ψυχικές λειτουργίες και τρόπο ζωής. Αυτή η διαδικασία ισοτιμίας, αμοιβαίου σεβασμού και αγάπης παίζει καταλυτικό ρόλο στην θεραπευτική διαδικασία, όπου μπορεί να βοηθήσουν και τα φάρμακα, με δευτερεύοντα, όμως, και απολύτως ελεγχόμενο ρόλο. Στόχος κάθε θεραπευτικής παρέμβασης δεν πρέπει να είναι μόνο η ανακούφιση των όποιων συμπτωμάτων βασανίζουν το συγκεκριμένο άτομο ,αλλά η δημιουργία των όρων αλλαγής της στάσης ζωής του, η ενεργή συμμετοχή του στη ζωή της κοινότητας, στο ίδιο το κοινωνικό γίγνεσθαι, σε σύγκρουση με την παθητικότητα και την απομόνωση , που καλλιεργεί η κυρίαρχη ιδεολογία.

Η θεώρηση της θεραπείας ως διαδικασίας χειραφέτησης επιτρέπει στο άτομο και την ομάδα να ξεπεράσουν, με δημιουργικό τρόπο, τις αναστολές και τις αντιστάσεις , που δημιουργεί η κυρίαρχη, συμβατική και σέ μεγάλο βαθμό χειραγωγούμενη από τις φαρμακοβιομηχανίες Ψυχιατρική και τη λογική της διαχείρισης της όποιας ψυχοπαθολογίας, βάσει των γνωστών συστημάτων ταξινόμησης των ψυχικών διαταραχών.

Όλες οι πρακτικές φροντίδας που αναπτύσσονται στα Κοινωνικά Ιατρεία έχουν , μαζί με τον θεραπευτικό τους ρόλο και κοινωνικοποιητικό, κινητοποιώντας το άτομο να λειτουργήσει συλλογικά και να πάρει μέρος σε συλλογικές δράσεις κοινωνικής αλληλεγγύης.

Σε αυτό το πλαίσιο , ο ιαματικός χαρακτήρας του έργου, που παρέχεται στα Κοινωνικά Ιατρεία είναι ταυτόχρονα και πολιτικός

Μέσα από αυτή την ολιστική προσέγγιση της Υγείας και της Ψυχικής Υγείας αναπτύσσονται οι όροι για τη δημιουργία ενός εναλλακτικού παραδείγματος, σε αντιπαράθεση με το κυρίαρχο ιατρικό και ψυχιατρικό μοντέλο.

Τα κοινωνικά ιατρεία αλληλεγγύης είναι ανοιχτά σε όλα τα κοινωνικά κινήματα που δίνουν τη μάχη ,σε διάφορα μέτωπα ,με στόχο την ανθρώπινη χειραφέτηση. Τη μάχη ενάντια στην καταστροφή της Φύσης από τις δυνάμεις της καπιταλιστικής αγοράς, τη μάχη για την επανοικειοποίηση των «συλλογικών αγαθών» της Κοινότητας, τη μάχη ενάντια στην καταστολή.

Μέσα από την ισότιμη συμμετοχή όλων στις Συνελεύσεις, μαζί και των ατόμων με ψυχικά προβλήματα, που ζητούν βοήθεια, μέσα από τον ευρύτερο δυνατό προβληματισμό και διάλογο, πρέπει να σχεδιάζονται συλλογικές, πολύμορφες δράσεις μέσα στην κοινότητα, στο πνεύμα της κοινωνικής αλληλεγγύης και της αντίστασης στη βιοεξουσία και την θανατοπολιτική .

Τα Κοινωνικά Ιατρεία μαζί με όλους τους υγειονομικούς δίνουν τη μάχη για την διάσωση του ΕΣΥ από τη διαρκή υποβάθμιση και την ιδιωτικοποίηση των υπηρεσιών Υγείας και Ψυχικής υγείας

Ενάντια στην εμπορευματοποίηση της Υγείας, της Ψυχικής Υγείας και του ψυχικού πόνου γενικότερα.

Ενάντια στις νεοφιλελεύθερες πολιτικές για την Υγεία και την Ψυχική Υγεία.

Για τη δημιουργία ενός πλατιού, Ενιαίου Μετώπου Αλληλεγγύης, μέσα από τη συνένωση όλων των εστιών αντίστασης στην ανθρωπιστική καταστροφή, που βιώνουμε

Ενάντια στην Ψυχιατρικοποίηση κοινωνικών φαινομένων και συμπεριφορών, τις κοινωνικές προκαταλήψεις, τις διακρίσεις και τους αποκλεισμούς. Ενάντια στο ρατσισμό και τον φασισμό.

Για τη δημιουργία των όρων κοινωνικής ανατροπής και απελευθέρωσης από τα καπιταλιστικά δεσμά, με όραμα μια κοινωνία χωρίς καταπίεση, εκμετάλλευση, ταπείνωση ανθρώπου από άνθρωπο.

*Η Αλληλεγγύη είναι το όπλο μας!!!
Δίκτυο Αλληλεγγύης Κοινωνικών Ιατρείων
18-1-21»*

Κατόπιν των ανωτέρω ερωτάσθε,

Ποια μέτρα από αυτά που αιτείται το Δίκτυο Αλληλεγγύης Κοινωνικών Ιατρείων προτίθεστε να λάβετε προς ολιστική προσέγγιση της ψυχικής Υγείας, και προς ενίσχυση των δομών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Ψυχικής Υγείας (κέντρων ψυχικής υγείας, κινητών μονάδων, συμβουλευτικών σταθμών, υπηρεσιών πρόληψης κλπ.), και των δομών και υπηρεσιών επαγγελματικής αποκατάστασης και κοινωνικής επανένταξης ενάντια στην εμπορευματοποίηση της ψυχικής Υγείας και στην συνεχή Ψυχιατρικοποίηση κοινωνικών φαινομένων και συμπεριφορών;

Η ερωτώσα Βουλευτής

Αγγελική Αδαμοπούλου
Βουλευτής Α' Αθηνών, ΜέΡΑ25